

Οι πέτρες. Πρώτη σύσταση, στερνό απομεινάρι της γης (Φώτης Κόντογλου)

Categories : [ΚΟΙΝΩΝΙΑ](#)

Date : Ιουλίου 4, 2017

Πέτρες! Τί είναι οί πέτρες; Πέτρες! Δηλαδή, τίποτα! Ποιός δίνει σημασία σ' αυτές; Ποιός χάνει τόν καιρό του με τίς πέτρες; Δεν αξίζει τόν κόπο μηδè νà μιλήσει κανένας γι' αυτές. Είναι τὰ πιò καταφρονεμένα πράγματα τῆς πλάσης.

Ὡστόσο, μοῦ φαίνεται, πὼς αυτές οί τιποτένιες πέτρες θ' ἀπομείνουνε μονάχα, ὅποτε χαλάσει ὁ κόσμος καὶ λείψει κάθε ζωὴ ἀπάνω στὴ γῆ. Αὐτὲς εἶναι ἡ πρώτη σύσταση τοῦ κόσμου, κι αυτές θά 'ναι τὸ τελευταῖο ἀπομεινάρι του. Δεν κουνιοῦνται ἀπὸ τὸν τόπο τους, δὲν μιᾶνε. Μὰ θαρρῶ πὼς ἀκοῦνε καὶ πὼς βλέπουνε. Μᾶς βλέπουνε ἐμᾶς τοὺς ἀνθρώπους κι ὅσα κάνουμε, ἀκοῦνε ὅσα λέμε ἐμεῖς οί λιγόζωοι, οί ψευτοκωνωμένοι, καὶ μᾶς ἐλεεινολογᾶνε γιὰ τὴν ἀνοησία μας, πὼς τάχα θὰ κυριέψουμε τὸν κόσμο! Οἱ πέτρες ποὺ πατοῦσε ἀπάνω τους ὁ Ἀχιλλέας κι ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος θὰ κρυφογελοῦσανε με τὴ ματαιοδοξία τους, γιὰτὶ ξέρανε πὼς θὰ σβήσουνε πολὺ γρήγορα, σὰν καπνός, κι αὐτοί, κι οἱ αὐτοκρατορίες τους, κ' οἱ δόξες τους, σὲ καιρὸ ποὺ αυτές θὰ στεκόντανε ἀκατάλυτες, ὅπως καὶ θὰ βρίσκονται ὡς τὰ σήμερα σὲ κάποια μεριά. Ἀπὸ τότε τίς πατήσανε χιλιάδες ἄνθρωποι, δίχως νὰ τίς δώσουνε καμμιά προσοχή, κι ὅλοι τους γινήκανε κουρνιαχτός, σὰν νὰ μὴν ἦρθανε ποτὲς στὸν κόσμο.

Πολλὲς φορὲς κάθουμαι καὶ κοιτάζω τίς πέτρες ποὺ τυχαίνει νὰ βρίσκονται μπροστά μου, καὶ μοῦ φαίνεται πὼς με κοιτάζουνε καὶ κείνες με κάποια μυστηριώδη μάτια ποὺ δὲν φαίνονται, καὶ πὼς κρυφοκουβεντιάζουνε μεταξύ τους καὶ πὼς κρυφογελοῦνε γιὰ τὴν κουταμάρα μας νὰ φανταζόμαστε μεγάλα καὶ τρανὰ πράγματα, νὰ βγάζουμε ὁ ἕνας τ' ἄλλουνοῦ τὰ μάτια καὶ νὰ τίς στοιβιάζουμε, αυτές τίς πέτρες ποὺ μᾶς περιγελᾶνε, τὴ μιὰ ἀπάνω στὴν ἄλλη, ἢ νὰ τίς πελεκᾶμε γιὰ νὰ κάνουμε ἀγάλματα καὶ ταφόπετρες, γιὰ νὰ τίς βάλουμε ἀπάνω στὴν κοιλιά μας ἅμα πεθάνουμε! Ἀνατριχιάζω ὦρες-ὦρες, γιὰτὶ νοιώθω καθαρὰ τὰ γέλια ποὺ κάνουνε κρυφὰ οἱ πέτρες γιὰ τὴν κουταμάρα μας.

*

Ἀπὸ μικρὸς ἀγαποῦσα νὰ μαζεύω βότσαλα στὴν ἀκροθαλασσιά. Αὐτὴ τὴν ἀγάπη τὴν ἔχω ἀκόμα. Πρὶν ἀπὸ λίγες μέρες ἕνα βράδυ, βρέθηκα κοντὰ στὴν ἀγαπημένη μου τὴ θάλασσα, σὲ μιὰ βορεινὴ ἀκρογιαλιά. Ὁ ἥλιος ἔγερνε στὸ βασίλεμα. Φυσοῦσε λίγο βοριαδάκι, καὶ τὰ κύματα ἔρχονταν ἡμερα ἀπὸ τὸ πέλαγο κι ἀφρίζανε ἀπάνω στὰ

χαλίκια. Έγινε άλλος άνθρωπος άμα άκουσα τὸ ροχαλητὸ τοῦ νεροῦ, πὸν μὲ νανούρισε ἀπὸ τὴν κούνια μου. Πῆρα τὸ γιαλό-γιαλό, καὶ τράβηξα κατὰ κεῖ πὸν ἔβγαυνε ἕνας κάβος κ' ἔκλεινε ὁ κόρφος.

Ἀντίκρυ θαμποφαινότανε, μέσα στὴ ἄχνα τῆς θάλασσας, τὰ βουνὰ τῆς Εὐβοίας. Κατὰ τὸν γραῖγο, ξεχώριζε καθαρὰ ἢ στεριά, μ' ἕναν ἄλλο κάβο, πέρα ἀπὸ τὸν Μαραθῶνα. Παραμέσα στὴ στεριά, βορεινότερα ἀπὸ κεῖ πὸν στεκόμουνα, μαυρίζανε τὰ ἄγρια μυτερὰ βουνά, πὸν ξεπετιοῦνται ἀπὸ τὴν Πεντέλη σὰν δυναμάρια. Ὅσο ἡμερο εἶναι αὐτὸ τὸ βουνὸ ἀπὸ τὴν ἄλλη μπάντα, πὸν κοιτάζει κατὰ τὴν Ἀθήνα, τόσο ἄγριο καὶ θυμωμένο εἶναι ἀπὸ τούτη τὴ μεριά, ἀπὸ τὰ βορεινά, σὰν νὰ φοβερίζει τὸ μπουγάζι πὸν ἔβγαλε τοὺς Πέρσες γιὰ νὰ τὸ πατήσουν, πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια.

Περπατοῦσα, λοιπόν, γιαλό-γιαλό καὶ μάζευα πέτρες. Εἶχε χρωματιστὰ χαλίκια λογιῆς-λογιῆς, μὰ ἡ θάλασσα τὰ ξέπλυνε κι ἀνάβανε τὰ γλυκὰ χρώματα πὸν εἶχανε. Τὰ κύματα ἀφρίζανε δίπλα μου, βγάζοντας τὴ μυστικὴ βουή τους, πὸν εἶναι ἡ αἰώνια ἀνασαμιὰ τῆς θάλασσας, κι ἐγὼ ἔσκυβα κάθε τόσο κι ἔπαιρνα ἕνα χρωματιστὸ λιθάρι, κι ἀφοῦ τὸ κοίταζα καλά, τὸ ἔχωνα στὴν τσέπη μου, σὰ νὰ 'τανε κανένα ρουμπίνι ἢ ζουμπρούτι. Κάθε τόσο, κάθιζα χάμω καὶ κοίταζα, μιὰ κατὰ τὰ πέλαγο, μιὰ τὸν θησαυρὸ πὸν πατοῦσα, τὶς δροσερόχρωμες κεῖνες πέτρες πὸν στολίζανε τὸ σύνορο τῆς θάλασσας. Ὅπως μὲ χώριζε ἀπὸ τὸν κόσμο τῆς πολιτείας κι ἀπὸ τὶς ἔγνωιες τῆς τὸ βογγητὸ τῆς θάλασσας, γεμίζοντας τ' αὐτιά μου μὲ τὰ μυστικὸ καὶ βαρὺ ἴσο του, τὸ ἴδιο καὶ τὰ χαλίκια μὲ κάνανε νὰ ξεχάσω κάθε τι πολύπλοκο καὶ μάταιο πὸν κάνει ὁ ἄνθρωπος.

*

Μάζεψα κάμποσα βότσαλα καὶ τὰ πῆγα σ' ἕνα μέρος καὶ τὰ φύλαξα. Ὑστερα ξαναγύρισα καὶ μάζεψα κι ἄλλα. Τί ἔμορφα κ' ἐκφραστικὰ χρώματα πὸν εἶχανε τὰ χαλίκια! «Οὐδὲ Σολομῶν ἐν πάσῃ τῇ δόξῃ αὐτοῦ περιεβάλλετο ὡς ἐν τούτων». Τί παράξενα κόκκινα, κεραμιδιά, βυσσινιά, τριανταφυλλιά, σταχτιά λογιῶν-λογιῶν, κίτρινα, ἀσπροκίτρινα, πορτοκαλλιά, μελιά, πρασινογάλαζα, λαδιά, μαῦρα, πρασινόμαυρα!

Ἐκεῖ πὸν περπατοῦσα, ἔφερνα στὸν νοῦ μου τὰ μικρά μου χρόνια, κι ὅσα ἔγραψα τὸν καιρὸ πὸν ζοῦσα μοναχὸς στὸ νησί μου; «Μάζεψα ὅ,τι εὔρισκα στὴν ἀκροθαλασσιά, ἕναν κόσμο κοχύλια καὶ τσόφλια, εἶτε χρωματιστὲς πέτρες. Ὅλα αὐτὰ τὰ στόλιζα ἐκεῖ μέσα. Μοῦ 'καναν μιὰ βαθειὰ ἐντύπωση, ὅσο τίποτα στὸν κόσμο... Ἔστεκα ὦρες καὶ τὰ κοίταζα, σηκωνόμουν κ' ἔβλεπα ἀπὸ τὸ παραθυράκι τὰ βουνὰ καὶ τὴ θάλασσα». Κι ἄλλοῦ ἔγραψα: «Μιὰ ἄσπρη πέτρα ἀπάνω στὸν ἄμμο, ἕνα κομμάτι ξύλο πὸν κείτεται στ' ἀκρογιάλι, τραβοῦν τὴν προσοχή μου. Τὰ πὸν ἀσήμαντα πράγματα, ἐδῶ μοῦ φαίνονται γεμάτα ἀπὸ ἐνδιαφέρον... Βλέπω τὰ πράγματα ἴσια, χωρὶς ἢ ἐντύπωση νὰ βλαφτεῖ ἀπ' ὅ,τι ἔμαθα νὰ καταλαβαίνω ὡς τώρα, λέγοντας αὐτὰ τὰ

δυὸ λόγια: Νερὰ καὶ γῆς. Ἐδῶ κἄν δὲν ὑπάρχουν πλέον ὀνόματα, παρὰ τὰ ἴδια τὰ πράγματα πέφτουν ἀπάνω στὴν ψυχὴ μου ἀπ' τὸ βάρος τους, ἄγρια κι ἀδιάφορα...».

Καὶ ὅμως, πόσο ἀγαπημένες μοῦ εἶναι αὐτὲς οἱ πέτρες ποὺ μάζεψα! Κεῖτονται ἐκεῖ χάμω, σωρός, καὶ κανένας δὲν τὶς βλέπει, κανένας δὲν καταδέχεται νὰ τὶς δεῖ. Κ' ἐγώ, σὰν νὰ εἶμαι ὁ μόνος πό 'χει μάτια γιὰ νὰ δεῖ τὴ μυστηριώδη ἔμορφιά τους.

Σὰν γύρισα στὸ σπίτι μου, τὶς ἔβαλα μέσα σ' ἓνα τάσι, μαζὶ μὲ τὶς ἄλλες ποὺ εἶχα μαζέψει ἄλλη φορὰ, κι ἔχυσά μέσα νερὸ γιὰ νὰ μὴν ξεραθοῦνε καὶ ξεθωριάσουν.

«Ἄχ! Τίποτα μέσα στὴν κάμαρα δὲν ἦτανε τόσο ἔμορφο, σὰν καὶ κεῖνες τὶς πέτρες, μήτε οἱ ζωγραφιές, μήτε τὰ κανάτια, μήτε τὸ παλιὸ κιλίμι ποὺ εἶναι στρωμένο χάμω. Ἀληθινὰ τὰ λόγια τοῦ Χριστοῦ εἶναι εἰπωμένα ὄχι μονάχα γιὰ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ γιὰ ὅλα τὰ κτίσματα: «Ὁ ταπεινῶν ἑαυτόν, ὑψωθήσεται».

("Ευλογημένο Καταφύγιο", ΕΚΔΟΣΕΙΣ "ΑΚΡΙΤΑΣ")

(Πηγὴ ἡλ. κειμένου: nektarios.gr)